

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป

ตำบลห้วยแก้ว อำเภอ빙นาราง จังหวัดพิจิตร*

REED-MAT LADY BAGS PRODUCT DEVELOPMENT TO INCREASE PRODUCT VALUE FOR HUAY KAEW, BUENG NARANG, PHICHIT'S IKAT AND REED-MAT WEAVING COMMUNITY ENTERPRISE

อนุสรณ์ ไจทน¹, อัมพวัน ยันเสน² และ ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล³

Anusorn Jaiton¹, Ampawan Yunsan² and Piyatida Seehavatanakul³

¹⁻³มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

¹⁻³Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Thailand

Email: ampawan.yu@rmutp.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ออกแบบและผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสื่อกก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอ빙นาราง จังหวัดพิจิตร 2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสื่อกก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอ빙นาราง จังหวัดพิจิตร จากแบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน พร้อมข้อเสนอแนะ จากการทาวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ออกแบบและผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสื่อกก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.62 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการออกแบบมีรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 รองลงมา มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.63 และมีความแปลกใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53

* Received 24 June 2023; Revised 20 July 2024; Accepted 25 August 2024

2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก พบว่า ด้านการออกแบบ, ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก จำนวน 6 รูปแบบ มีความพึงพอใจต่อกระเป๋าทรง Shopping bag, กระเป๋าทรง Tote Bag กระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า, กระเป๋าทรง Top-handle bag, กระเป๋าทรง Duffel หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหูหิ้วและสายสะพาย, ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Crossbody, กระเป๋าทรง Backpack และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จากทุกข้อของการประเมิน สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกข้อที่ประเมินในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: กระเป๋าสตรี, เสื่อกก, กลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป

Abstract

This research aims to 1. Design and produce women's bags decorated with sedge mats for the community enterprise of the mudmee and processed sedge mats in Huai Kaew Subdistrict, Bueng Narang District, Phichit Province. 2. Study the satisfaction of the target group towards the women's bags decorated with sedge mats for the community enterprise of the mudmee and processed sedge mats in Huai Kaew Subdistrict, Bueng Narang District, Phichit Province. The target group's questionnaire consisted of 30 people, along with suggestions from the research. The tools used to collect data consisted of a target group satisfaction questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results of the study found that: 1. The design and production of women's bags decorated with sedge mats were at the highest level, with an average value of 4.62. From the evaluation of each aspect, it was found that the target group was most satisfied with the design, which was consistent with current needs or popularity, at an average value of 4.70. Next, there was an appropriate application of local materials, at a high level, with an average value of 4.63, and novelty. At the highest level, with an average of 4.53

2. Study the satisfaction of the target group towards the women's bag product decorated with sedge mats. It was found that in terms of design, the women's bag product decorated with sedge mats, 6 styles, were satisfied with the shopping bag, the tote bag, the rectangular bag, the top-handle bag, the duffel bag or large bag with handles and shoulder straps, the Crossbody bag product, the Backpack bag, and the value and utility, with the highest satisfaction score from all items of the evaluation. For the average score from all items evaluated in each aspect, it was found that all aspects had the highest average satisfaction score.

Keywords: Lady bags, Sedge mats, Silk weaving groups and processed sedge mats

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร เป็นกลุ่มทอผ้าขนาดใหญ่ที่ทอผ้าโดยใช้เทคนิคการมัดหมี่มาใช้ในการสร้างลวดลาย เป็นแหล่งผลิตต้นๆของประเทศไทยก็ว่าได้ ส่วนใหญ่ชาวบ้านนิยมทอเป็นผืนและทำจำหน่ายโดยไม่ผ่านการแปรรูป การทอผ้าไหมมัดหมี่จะนิยมทอเป็นลวดลายต่างๆ และเมื่อทอเสร็จก็จะทำการจัดจำหน่ายโดยไม่ได้นำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ มากนัก เพราะผ้าที่ทอเสร็จแล้วมีมูลค่าและสามารถจำหน่ายได้ในตัวของมันเอง แต่เสื่อกกที่ชุมชนผลิตใช้ในครัวเรือนยังต้องมีการพัฒนาและแปรรูปมากกว่า เพราะคนในชุมชนหรือผู้ผลิตยังขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อผู้บริโภคอย่างแท้จริง คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร ประชานกลุ่มคือ คุณราตรี กองทรัพย์ ได้ให้สัมภาษณ์กับคณะผู้จัดทำไว้ว่า สมาชิกของกลุ่มทอเสื่อมีประมาณ 30-40 คนและมีเครือข่ายทั่วจังหวัดพิจิตร สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา และหลังจากการทำนา ก็จะหันมาทอเสื่อโดยใช้ ต้นกก จากแหล่งในชุมชน มาใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เสื่อกกแปรรูป เช่น รองเท้า หมวก ของที่ระลึกต่างๆ และกระเป๋า ในส่วนของกระเป๋าชุมชนมีการจำหน่ายอยู่ตลอด แต่เป็นรูปแบบเดิม จึงมีความต้องการพัฒนาในรูปแบบอื่น เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ

กระเป๋ามีความสำคัญต่อมนุษย์มาอย่างยาวนานจากอดีตสู่ปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบที่สวยงาม และเหมาะกับการใช้งานในตามสภาพสังคมในปัจจุบัน วัสดุที่ใช้ในการผลิตกระเป๋าแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกันออกไปตามความเหมาะสม ในปัจจุบันเนื่องด้วยกระแสอนุรักษ์โลก นักออกแบบกระเป๋าสตรีมีการออกแบบโดยใช้วัสดุในการผลิตส่วนใหญ่ มาจากธรรมชาติ ซึ่งมีวัสดุในการผลิตมากมายให้เลือกใช้ วัสดุในการผลิตที่สำคัญคือ นอกจากความสวยงามแล้ว ต้องเหมาะสมกับรูปแบบการใช้งาน แข็งแรง ยืดหยุ่นน้อย คงรูป ทนความร้อน และดูแลรักษาง่าย (อารีรัตน์และอลงกรณ์, 2564)

ปัญหาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร สมาชิกมีการทอเสื่อเพื่อใช้ในครัวเรือนและมีการตัดเย็บกระเป๋าในรูปแบบที่ไม่หลากหลาย ขาดการแนะนำทางด้านการออกแบบกระเป๋าที่ทันสมัย แต่มีความต้องการให้กลุ่มมีผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับการใช้งาน

ดังนั้นคณะผู้วิจัย จึงมีแนวความคิดที่จะนำเอาเสื่อกกจาก วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร พัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก ที่เน้นการออกแบบให้สามารถเลือกใช้กระเป๋าสำหรับทำงานและท่องเที่ยว เน้นการใช้ประโยชน์ต่อการใช้งานของคนทุกวัย (สุทธิดา, 2563) อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความรู้และพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับประเด็นสำคัญตามยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทแผนนโยบายที่เกี่ยวข้องว่าด้วยเรื่อง พัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก และเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม รวมถึง SMEs และ IDFs ที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงเพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองและแข่งขันได้ และการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา พึ่งพาตนเองและจัดการตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร
2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร

การทบทวนวรรณกรรม

โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร ได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งหัวข้อ ต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร หมายถึง จากการสัมภาษณ์คุณราตรี กองทรัพย์ ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร มีประมาณ 30-40 คน เป็นกลุ่มทอผ้าขนาดใหญ่ที่ทอผ้าโดยใช้เทคนิคการมัดหมี่มาใช้ในการสร้างลวดลาย เป็นแหล่งผลิตต้นๆของประเทศไทยก็ว่าได้ ส่วนใหญ่ชาวบ้านนิยมทอเป็นผืนและทำจำหน่ายโดยไม่ผ่านการแปรรูป การทอผ้าไหมมัดหมี่จะนิยมทอเป็นลวดลายต่างๆ และเมื่อทอเสร็จก็จะทำการจัดจำหน่ายโดยไม่ได้นำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ มากนัก เพราะผ้าที่ทอเสร็จแล้วมีมูลค่าและสามารถจำหน่ายได้ในตัวของมันเอง แต่เสื่อกกที่ชุมชนผลิตใช้ในครัวเรือนยังต้องมีการพัฒนาและแปรรูปมากกว่า เพราะคนในชุมชนหรือผู้ผลิตยังขาดองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อผู้บริโภคอย่างแท้จริง (ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, 2567)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับต้นกก หมายถึง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับต้นกก ถึงชนิดของต้นกก และประโยชน์ที่สามารถทำเป็นกระเป๋าแทนกระเป๋าหนัง ทำเป็นรูปต่างๆ ได้หลายแบบแล้วแต่ผู้ประดิษฐ์คิดค้นแบบต่าง ๆ ทำเป็นหมอน เช่น หมอนรองที่นั่ง หมอนพิงพนักเก้าอี้เรียกว่า หมอนเสื่อ ฯลฯ ปัจจุบันชาวบ้านหลายครอบครัวนิยมแบ่งที่นาบางส่วนมาปลูกต้นกก ส่วนใหญ่จะตัดในระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน แล้วเตรียมเส้นกกไว้ทอในเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน การดูแลรักษาต้นกกทำได้ง่ายไม่ยุ่งยากเหมือนข้าว ไม่ค่อยมีโรคและแมลง

รบกวนจึงไม่จำเป็นต้องใช้ยาฆ่าแมลงเพียงแต่ใส่ปุ๋ยคอกที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์และวัชพืชบ้างเล็กน้อย เพื่อเร่งการเจริญเติบโต ก็จะได้กที่มีคุณภาพละเอียด เส้นเล็กสวย และมีความทนทานเมื่อปลูกอายุได้ 45-50 วัน ก็สามารถตัดได้ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสนใจนับอายุของกเท่าใดนัก แต่สามารถรู้ว่าต้นกกโตพร้อมที่จะตัดได้จากการสังเกตสีของดอก หากต้นกกยังอ่อนดอกจะมีสีขาวถ้าพร้อมที่จะตัดดอกจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือสีน้ำตาลอ่อน หากดอกเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลหรือสีดำ แสดงว่าแก่เกินไปการตัดกกในช่วงที่ยังอ่อนหรือแก่เกินไป จะได้เส้นกกที่ไม่ทนทาน (สุทธิตา 2559)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับกระเปาสตรี หมายถึง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระเปาสตรี และองค์ประกอบของกระเปาสตรี จำนวน 6 แบบเพื่อนำมาออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเปาสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร (มนัสนันท์, 2560)

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ หมายถึง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ โดยศึกษาหลักการออกแบบ ประเภทของการออกแบบ เลือกประเภทของการออกแบบเพื่อใช้ประโยชน์ที่เป็นเครื่องใช้สอย ในส่วนของกระเปาสตรี จากเสื่อกก

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาข้อมูลการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเปาสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก จากประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร เพื่อเน้นการใช้งานให้ตรงเป้าหมายของชุมชนทั้งออกแบบให้สามารถใช้ออกงานต่างๆ และใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเปาสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร กำหนดกลุ่มเป้าหมายวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปิงนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน

1.2 การออกแบบผลิตภัณฑ์กระเปาสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก โดยการสอบถาม จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานชุมชน และสมาชิกในชุมชน เพื่อสอบถามความพึงพอใจในการ

ออกแบบ เพื่อเน้นการใช้งานให้ตรงเป้าหมายของชุมชนทั้งออกแบบให้ออกงานต่างๆ และใช้งานจริงในชีวิตประจำวัน จำนวน 6 รูปแบบ ดังนี้

- 1.2.1 กระเป๋าทรง Crossbody หรือกระเป๋าที่มีสายสะพายข้ามตัว
- 1.2.2 กระเป๋าทรง Tote Bag กระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า
- 1.2.3 กระเป๋าทรง Top-handle bag
- 1.2.4 กระเป๋าทรง Backpack หรือกระเป๋าเป้
- 1.2.5 กระเป๋าทรง Shopping bag
- 1.2.6 กระเป๋าทรง Duffel หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหูหิ้วและสายสะพาย

2. สร้างเครื่องมือในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ประกอบด้วย หลักสูตรการฝึกอบรม และแบบประเมินผลความพึงพอใจ

2.1 หลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาสาร จังหวัดพิจิตร ดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ จำนวน 1 หลักสูตร เรื่องกระเป๋าใส่เหรียญจากเสื่อกก และการปฏิบัติการตกแต่งกระเป๋าจากเสื่อกก

2.1.2 กำหนดกิจกรรมหลักสูตรการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ ใช้เทคนิคการอบรม คือ การบรรยายและประกอบการสาธิต และฝึกปฏิบัติจริง สื่อประกอบการอบรม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ เอกสารประกอบการอบรม

2.1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจกลุ่มเป้าหมาย ต่อโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยเสื่อกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอเบ็ญจนาสาร จังหวัดพิจิตร ออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

3. ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีและประเมินผล

การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสือกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสือกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปงนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชุมวิทยากรและคณะดำเนินงาน และผู้ร่วมวิจัย เพื่อชี้แจงวิธีการและขั้นตอนใช้หลักสูตรการอบรม และการประเมินผล

3.2 ทำการฝึกอบรมโดยการบรรยาย สาธิต และการฝึกปฏิบัติภายใต้การดูแลจากวิทยากร จำนวน 3 คน (วิทยากร 1 คน มีหน้าที่ดูแลผู้ฝึกอบรม 10 คน)

3.3 ในการฝึกอบรมจะแบ่งกิจกรรมการอบรมหลักสูตรละ 2 วัน (วันละ 6 ชั่วโมง) โดยวันที่ 1 ผู้เข้ารับการอบรมจะเริ่มจากการอบรม หลักสูตร การปฏิบัติการทำกระเป๋าใส่เหรียญด้วยเสือกก ส่วนวันที่ 2 ผู้เข้ารับการอบรมจะอบรม หลักสูตร การปฏิบัติการตกแต่งกระเป๋าจากเสือกก

3.4 ประเมินผล ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจการฝึกอบรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม

4. วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอรายงาน

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสือกก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสือกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปงนาราง จังหวัดพิจิตร โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 แบบสอบถามความพึงพอใจการฝึกอบรม เป็นแบบประเมินที่ผู้ดำเนินโครงการสร้างขึ้นตามเกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น 2 ตอน

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

4.1.2 ความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ของตอนที่ 2 ที่มีต่อการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ นำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์พิจารณาดังข้อ 3.6.2

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ใช้ค่าสถิติ ค่าความถี่ นำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

แปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ

คะแนน	ความหมาย
5	เหมาะสมมากที่สุด
4	เหมาะสมมาก
3	เหมาะสมปานกลาง
2	เหมาะสมน้อย
1	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ของการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

เมื่อเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนดได้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลประมวลผลโดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

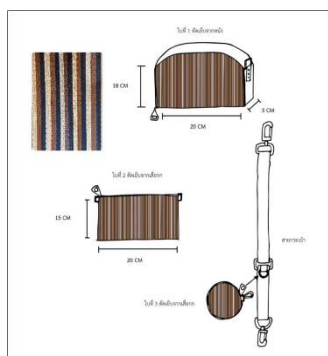
$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่เลือก} \times 100}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}} = \frac{n \times 100}{N}$$

$$\text{ค่าเฉลี่ย } \bar{x} = (x) = \frac{\sum fx}{N}$$

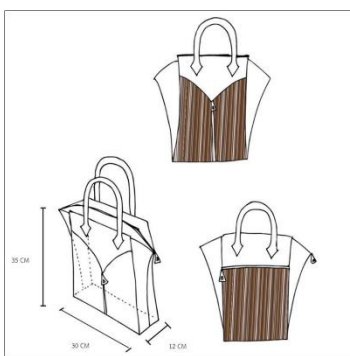
ผลการวิจัย

1. ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริตกแต่งด้วยเสื้อก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื้อกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอฮ้างนาราง จังหวัดพิจิตร จากการสอบถามความต้องการด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริตกแต่งด้วยเสื้อกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื้อกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอฮ้างนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวน 5

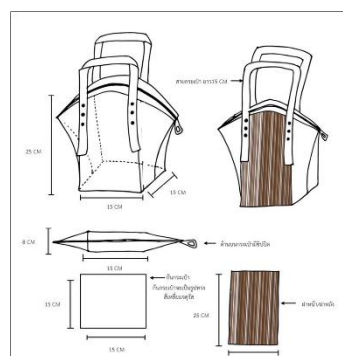
คน ประกอบด้วย ประธานชุมชน และสมาชิกในชุมชน เพื่อสอบถามความพึงพอใจในการ
ออกแบบ จำนวน 6 แบบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.62 และจากการ
ประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการออกแบบมีรูปแบบสอดคล้อง
กับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 รองลงมา มีการ
นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.63 และมีความ
แปลกใหม่ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53

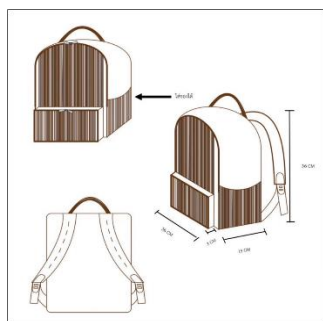
รูปที่ 1 แสดงการออกแบบกระเป๋าทรง Cross

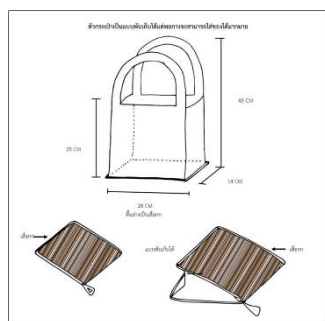
รูปที่ 2 การออกแบบกระเป๋าทรง Top-handle bag

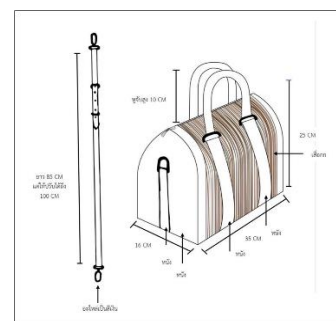
รูปที่ 3 การออกแบบกระเป๋าทรง Top-handle bag

รูปที่ 3 การออกแบบกระเป๋าทรง Backpack หรือการ

รูปที่ 4 การออกแบบกระเป๋าทรง Shopping bag

รูปที่ 5 การออกแบบกระเป๋าทรง Duffel

หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหัวและสายสะพาย

รูปการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตริกแต่งด้วยเสื่อก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอฮ้างนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวน 6 รูปแบบ

2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วย
 เสื่อกก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื่อกกแปรรูป ตำบลห้วยแก้วอำเภอปึงนา
 ราม จังหวัดพิจิตร จำนวนกระเป๋า 6 แบบ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Crossbody หรือกระเป๋าที่มีสายสะพายข้ามตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 รองลงมาขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด 4.72 มีค่าเฉลี่ย 4.67 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Tote Bag กระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 รองลงมาความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83 การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าทรง Top-handle bag โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 รองลงมาการใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.78 ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.73 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Backpack หรือกระเป๋าเป้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 รองลงมาความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.74 ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Shopping bag โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.79 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.85 รองลงมาความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก และความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกระเป๋าทรง Duffel หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหูหิ้วและสายสะพาย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก และความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 รองลงมาขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน และความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.70 และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72

กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 และจากการประเมินผลในแต่ละด้าน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 รองลงผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันและโอกาสพิเศษต่างๆ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.87 และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.83

อภิปรายผล

ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และสีออกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร มีความพึงพอใจต่อ ในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และสีออกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัว จังหวัดพิจิตร ด้านการออกแบบ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการ หรือความนิยมในปัจจุบัน มีความแปลกใหม่ มีการนำวัสดุมาประยุกต์ใช้ได้อย่าง

เหมาะสม ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้สอดคล้องกับแนวความคิดของวาสนา (2546) กล่าวว่า การออกแบบที่มีเอกลักษณ์เด่นเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสำคัญคือควรพัฒนาตลาดผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการประยุกต์เพื่อดึงดูดความสนใจ

2. ศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตแต่งด้วยเสื้อก สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื้อกแปรรูป ตำบลห้วยแก้วอำเภอฮ้างนาราง จังหวัดพิจิตร จำนวนกระเป๋า 6 แบบ

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตแต่งด้วยเสื้อก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเสื้อกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอฮ้างนาราง จังหวัดพิจิตร มีความพึงพอใจต่อกระเป๋า 6 รูปแบบดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Shopping bag มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ ประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยเสื้อก และความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์

ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Tote Bag กระเป๋าทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยเสื้อก ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

ด้านกระเป๋าทรง Top-handle bag มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยเสื้อก ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

ด้านกระเป๋าทรง Duffel หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหูหิ้วและสายสะพาย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยเสื้อก และความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Crossbody หรือกระเป๋าที่มีสายสะพายข้ามตัว มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจความประณีต

สวยงามของผลิตภัณฑ์ ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน การใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

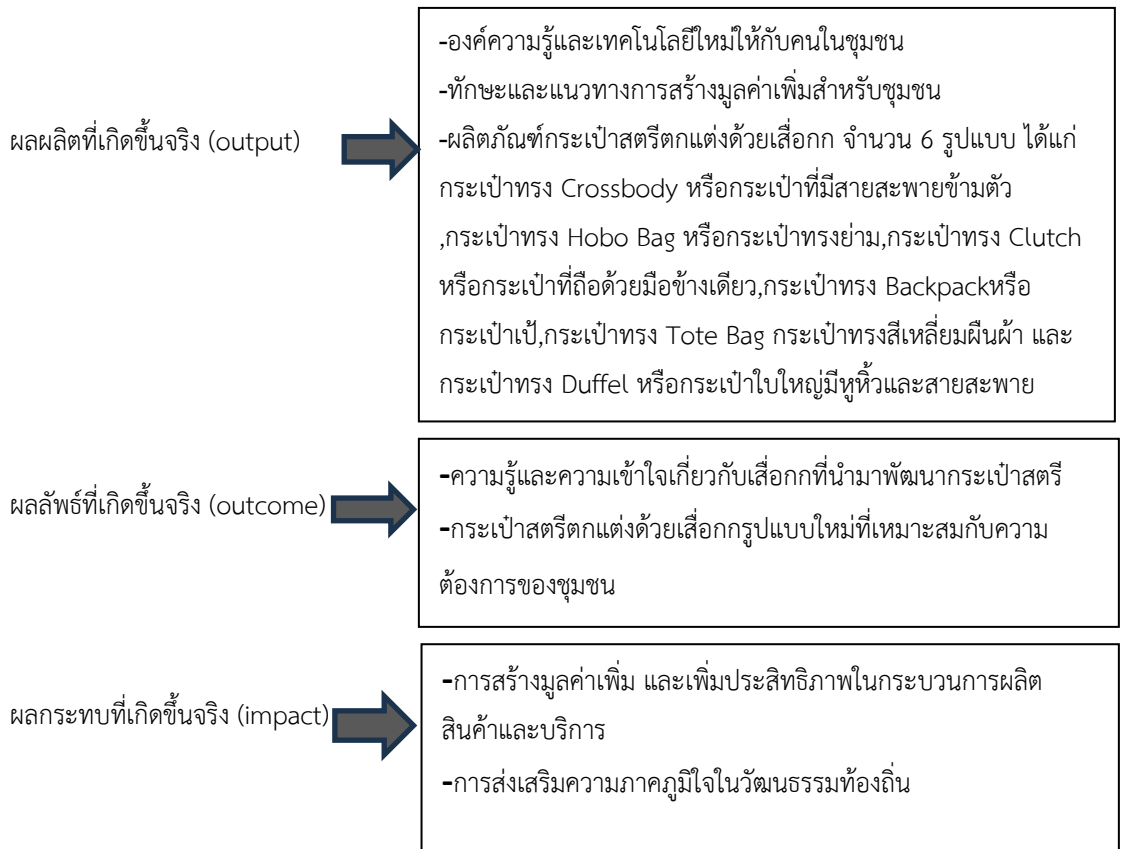
ต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Backpack หรือกระเป๋าเป้ กระเป๋าแนยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจการใช้วัสดุหนังตกแต่งด้วยสีออก ความประณีต สวยงามของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับ ขนาดของผลิตภัณฑ์เหมาะสมแก่การใช้งาน ความแข็งแรง ทนทานของผลิตภัณฑ์ และประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์

ด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลิตภัณฑ์ เป็นการต่อแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวันและโอกาสพิเศษต่างๆ และเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ในชุมชน ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ สอดคล้องกับแนวคิดของฉายรุ่ง (2547) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นอย่างสมดุลและยั่งยืน สามารถตอบสนองประโยชน์ของชุมชนและจำหน่ายเสริมรายได้ต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และสีออกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัวนาราง จังหวัดพิจิตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการออกแบบ, ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าสตรีตกแต่งด้วยสีออก จำนวน 6 รูปแบบ มีความพึงพอใจต่อกระเป๋าทรง Shopping bag, กระเป๋าทรง Tote Bag กระเป๋าทรงสีเหลี่ยมผืนผ้า, กระเป๋าทรง Top-handle bag, กระเป๋าทรง Duffel หรือกระเป๋าใบใหญ่มีหูหิ้วและสายสะพาย, ผลิตภัณฑ์กระเป๋าทรง Crossbody, กระเป๋าทรง Backpack และด้านคุณค่าและประโยชน์ใช้สอย มีคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จากทุกข้อของการประเมิน สำหรับคะแนนเฉลี่ยรวมจากทุกข้อที่ประเมินในแต่ละด้านพบว่า ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาเทคนิคการปักสามมิติกับผลิตภัณฑ์อื่นๆที่หลากหลาย
2. การสอนเทคนิคการตัดเย็บให้กับชุมชน
3. การนำลวดลายปักดั้งเดิมมาผสมผสาน
4. การถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆเพื่อเพิ่มรายได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การผลิตกระเป๋าด้วยเลื่อยกจะมีข้อจำกัดในการตัดเย็บ อาจมีการพัฒนาแนวทางการสร้างผลิตภัณฑ์ในรูปแบบใหม่ๆ

เอกสารอ้างอิง

- การออกแบบ . (2567). การออกแบบ . เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2567 จาก <https://sites.google.com/site/krutunop/ng2310>.
- ฉายรุ่ง ไชยกำบัง. (2547). การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานเครื่องจักสานไม้ไผ่ลายขีดบ้านหนองสระพังหมู่ที่3 ตำบลหนองห้าง.
- มนัสนันท์ ประชุมพันธ์. (2560) การออกแบบกระเป๋าหนังสำหรับบุรุษวัยทำงานโดยใช้แนวความคิดสังคมในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ศิลปะนิพนธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
- ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้ามัดหมี่และเลื่อยกแปรรูป ตำบลห้วยแก้ว อำเภอ빙นาราง จังหวัดพิจิตร. เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2567. จาก <https://www.huaykaew.go.th/contact.php>.
- วาสนา สายมา. (2546). คู่มือสื่อการเรียนออนไลน์ : วิชา ออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม เรื่อง การออกแบบผลิตภัณฑ์เทคนิคการทำนูนสีโลหะ,ออกแบบผลิตภัณฑ์ Macrame. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ.

- สุทธิดา เอกวนิชชา. (2563). การวิจัยและพัฒนารูปแบบกระเป๋านั่งสาน ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย สำหรับธุรกิจเครื่องหนังในประเทศไทย. ใน ปริญญาพนธ์. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิดา สุลสิงห์. (2559). การสร้างมูลค่าเพิ่มการแปรรูปเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจของชุมชนของชาวบ้านทุ่งสะแบง ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา